

KONKAN RAILWAY CORPORATION LIMITED

QUESTION PAPER FOR WRITTEN EXAMINATION OF ENGLISH LANGUAGE FOR RECRUITMENT OF ASSISTANT PUBLIC RELATIONS OFFICER IN 7TH CPC MATRIX LEVEL 8 (6TH CPC GRADE PAY RS.4800) IN PUBLIC RELATIONS DEPARTMENT

Duration : 3 Hours

Total Marks : 100

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

- 1) This question paper contains **3 (Three)** questions. All questions are compulsory. Instructions given, if any, against each question shall be followed.
- 2) Hand writing shall be neat, clear & legible.
- 3) Question number shall be clearly mentioned against each answer.
- 4) The candidates should go through the following instructions before commencement of the examination.
 - i) Candidates should fill up all the details on the top sheets provided with the answer sheet.
 - ii) No identification of the candidates to be given / mentioned in the answer booklet provided. Candidate should not sign anywhere in the answer booklet except on the top sheet provided for this purpose.
 - iii) Candidates should use Blue or Black pen only to write the answers.
 - iv) Writing God's name or giving any sign is not permitted as it leads to identification.
 - v) If anyone found copying, he / she will be immediately sent outside the examination hall. Also, Disciplinary action will be initiated.
 - vi) Use of mobile phone is not allowed in the examination hall.
 - vii) At the end of the examination, all blank pages of the answer sheet to be scored out by the candidates.
 - viii) Candidates should not leave the examination hall half an hour before the close of the scheduled time.
 - ix) Speaking, chitchatting inside the examination hall during examination is not permitted.
 - x) There is no negative marking. However, no overwriting is permitted. In the event of changing any answer, instead of overwriting, it should be strike out and again written clearly.
 - xi) Any attempt to reveal the identification by the candidate will lead to cancellation of his candidature.
 - xii) If the candidate has not followed the instructions, suitable deduction of marks will be done and its application will be uniform for all such candidates.

KONKAN RAILWAY CORPORATION LIMITED
RECRUITMENT OF ASSISTANT PUBLIC RELATIONS OFFICER
QUESTION PAPER (ENGLISH LANGUAGE)

Duration : 3 Hours

Total Marks : 100

Note : Candidates are advised to read the instructions carefully before answering the questions. All questions are compulsory.

1) Write an essay in approx. 500 words on any one of the following topics. (30 Marks)

- a) Social media is a Boon or Curse for the society.
- b) Different facets of women empowerment.
- c) Self employment and entrepreneurship is the solution of growing unemployment.

2) Write a Travelogue in approx. 500 words of your trip to Mumbai. (30 Marks)

3) Read the comprehension passages carefully and answer the questions : (Total - 40 Marks)

i) Passage-I

You are endowed with certain naughtiness as a child. Keep it alive. Humour will grease all tough situations. One who has humour can sail through any conflict. Humour is the buffer that saves you from humiliation. If you refuse to be humiliated, you become invincible. Humour brings everyone together, while humiliation tears them apart. In a society torn with humiliation and insult, humour is like a breath of fresh air.

Humour should be coupled with care and concern. Humour can keep the spirit high, yet if overdone it leaves a bad taste. Humour without wisdom is shallow. Humour without sensitivity is satire - it comes back to you with more problems.

The wise use humour to bring wisdom and to lighten situations. The intelligent use humour as a shield against humiliation. The cruel use humour as a sword to insult others. The irresponsible use humour to escape from responsibility. And fools take humour too seriously!

How does one cultivate a sense of humour ? Humour is not just words, it is the Lightness of your being. You do not have to read and repeat jokes. Humour can be cultivated by taking life not too seriously (because you will never come out of it alive), having a sense of belongingness with everybody, including those who are not friendly, practising Yoga and meditation, having unshakable faith in the Divine and in the laws of Karma, being in the company of those who live in knowledge and are humorous, a willingness to be a clown.

On the basis of your reading of the above passage, choose the correct options from the ones given. Write the correct option in your answer sheet :
(2 marks each – Total 14 marks)

(a) What can save you from humiliation?

- (i) buffer (ii) butter (iii) humour (iv) yoga

(b) Excessive humour results in _____

- (i) high spirit (ii) low spirit (iii) bad taste (iv) good taste

(c) Humour is used as a protection against humiliation by _____

- (i) the wise (ii) the intelligent (iii) the cruel (iv) the fool

(d) One cultivates a sense of humour by _____

- (i) practising yoga and meditation (ii) having faith in the laws of Karma
(iii) taking life not too seriously (iv) all the three above

(e) Humour is taken seriously by _____

- (i) the wise (ii) the foolish (iii) the cruel (iv) the intelligent

(f) A humorous person is _____

- (i) confident (ii) cheerful and faithful
(iii) cynical (iv) disappointed

(g) The word 'invincible' in para 1 means _____

- (i) weak (ii) good (iii) cruel (iv) strong

ii) Passage-II

BPOs have often been faulted for the lack of women in their senior managerial positions. "Communication and self-expression are the key challenges that women working in the BPO sector face today. These problems arise from lack of confidence," says the CEO of a blog for women who work in BPOs.

Not all BPO women are considered to be confident and on par with their male colleagues. Women at the senior level may be very confident but lower rung employees have a long way to go. Another interesting angle to the debate on female self-expression is the number of women from small towns and conservative backgrounds who are new to the BPO culture. What awaits them at the industry is a complete cross cultural dilemma - a new work culture pressure of deadline and never experienced before graveyard shifts. Such dilemmas tend to worsen when self-expression is curtailed or not encouraged. Employers do not present the full picture of the industry to prospective candidates. All is not rosy at the hiring stage. No employer comes forward to tell the flip side of the story. "Life has taken a turn since I started blogging. I hardly get time to talk to friends or family members because of work pressure. But my blog helps me express my thoughts and feelings to so many people who are facing problems similar to mine," says a BPO employee.

The sector wants more women to join. The companies, especially, are looking at women for the stability factor. The current man-woman ratio in the BPO sector is 63:31 and the number of women is set to rise. So the blog is a platform that women can use to express their concerns.

On the basis of your reading of the above passage, choose the correct options from the ones given. Write the correct option in your answer sheet :

(2 marks each – Total 14 marks)

(a) The BPOs are often criticized _____

- (i) for communication and self-expression
- (ii) for the lack of women in their senior managerial positions
- (iii) for the poor financial status
- (iv) for the lack of manpower

(b) According to the CEO of a blog, all women are not fit for BPOs because

- (i) they are not confident and on par with their male colleagues.
- (ii) they find it very difficult to manage with the men folk
- (iii) they come from conservative backgrounds
- (iv) they don't have graveyard shifts

(c) Two problems faced by small town women are _____

- (i) self-expression and poor background
- (ii) a new work culture and never experienced before graveyard shifts
- (iii) poor communication and living standard
- (iv) big towns and conservative backgrounds

(d) One of the advantages of 'blogging' is that _____

- (i) it helps in the expression of better feelings for everyone
- (ii) it gives time to talk to friends
- (iii) it helps in the expression of thoughts and feelings to so many people
- (iv) it gives an opportunity to become friendly

(e) What do you mean by the BPO culture?

- (i) working conditions at a BPO
- (ii) working and living atmosphere at a BPO
- (iii) employment opportunities at a BPO
- (iv) training at a BPO

(f) The word 'flip side' means _____

(i) different and less welcome aspect	(ii) welcome aspect
(iii) hopeful aspect	(iv) dismal aspect

(g) The word 'curtailed' means _____

- (i) increased
- (iii) encouraged

- (ii) lessened
- (iv) enlarged

iii) **Passage-III**

My uncle, who was addicted to letter writing, was the role model in our extended family. He lived in a village and often judged people on the basis of how quickly his letters were replied to. Uncle spent an hour every morning writing detailed letters. He kept a small aluminium box next to him. It contained the postal stationery, pens and an old paling dog-eared address book. This book had numerous crosses and arrows to signify changes in addresses.

While my uncle wrote letter, Aunt would be squatting on the straw mat with knives, vegetables and some old newspapers, preparing for the next meal. After writing the main news, he would read it aloud to Aunt and relied on her remarkable memory to add important details like birth stars, offerings at the local temple or marriage proposals for someone in the family. He was adept at using the card and the inland letter to their fullest potential. After writing the main story which covered news from all family nooks, he would add information of lesser significance in very small characters and utilize every millimetre of available space. In fact, the letter had to be turned in different directions for all the news to be read.

Gone are those days ! After my uncle's death, his sons who live in Mumbai could not maintain his routine. 'Who writes letters nowadays ?' was the defense proffered by my jet-setting cousins to my father when he complained of not getting any news about their family.

Two of my cousins are business executives. They come home to sleep in the wee hours of the morning leaving little scope for headline news, leave alone details. The third cousin is a software professional. He writes only short e-mails once a month, something that starts like, 'Hi, how're u?' I'm OK and ends there!

**On the basis of your reading of the above passage, choose the correct option from the ones given. Write the correct option in your answer sheet:
(2 marks each – Total 12 marks)**

(a) The narrator's uncle's address book contained many crosses and arrows because _____

- (i) he used to draw crosses and arrows while writing something
- (ii) he used to cross out the old addresses and show the new changed addresses with arrows.
- (iii) his address book had numerous addresses
- (iv) he was fond of making such graffiti

(b) He used to depend on his _____ memory to add some important details in his letters.

- (i) wife's (ii) own (iii) son's (iv) daughter's

(c) His letters had to be turned in different directions for all the news to be read because _____

- (i) he used to write in a haphazard way
(ii) he used to write the information of lesser significance in very small characters
(iii) he used to utilize every millimetre of available space to write all the information
(iv) he was a great miser

(d) As a letter writer the uncle was very _____

- (i) careful (ii) careless (iii) ignorant (iv) forgetful

(e) The uncle used small letters for _____

- (i) important information (ii) date
(iii) main story (iv) trivial information

(f) After the death of the narrator's uncle, his sons could not maintain his routine because

- (i) they were awfully busy
(ii) they were not interested in maintaining it
(iii) they did not want to remain in touch with their relatives
(iv) they were self-centered

कोंकण रेलवे कॉर्पोरेशन लिमिटेड

जूनियर स्केल ग्रुप "बी" में सहायक जनसंपर्क अधिकारी का चयन
[6 वीं सीपीसी में ग्रेड वेतन Rs.4800/- (7 वीं सीपीसी में लेवल 8)]

महत्वपूर्ण सूचनाएँ

- i. उम्मीदवारों ने परीक्षा प्रारंभ होने से पहले उत्तर पत्र पर उम्मीदवारों के लिए निर्देश को पढ़ना चाहिए।
- ii. प्रश्न पत्र के लिए अधिकतम अंक (100)
- iii. लिखित परीक्षा की अवधि (3 घंटे)
- iv. उम्मीदवारों को उत्तर "मराठी" में ही लिखना है।
- v. उत्तर पुस्तिका के साथ उपलब्ध किए गए टॉप शीट पर उम्मीदवारों ने सभी विवरण भरने चाहिए।
- vi. उम्मीदवारों ने अपनी कोई पहचान उपलब्ध किए गए उत्तर पुस्तिका में नहीं दर्शानी अथवा दी जानी चाहिए। इस उद्देश्य के लिए उपलब्ध किए गए टॉप शीट के अलावा उत्तर पुस्तिका में किसी भी स्थान पर उम्मीदवार ने अपने हस्ताक्षर नहीं करने चाहिए।
- vii. भगवान का नाम लिखने या कोई चिह्न दर्शाने देने की अनुमति नहीं है और इस प्रकार से इसे दर्शाने पर इसे पहचान के तौर पर माना जाएगा।
- viii. उम्मीदवारों ने प्रश्न-पत्र के अनुसार प्रश्नों की अपेक्षित संख्या का जवाब देना चाहिए। यदि उम्मीदवारों ने अतिरिक्त प्रश्नों के उत्तर दिए हैं तो केवल पहले दिए गए प्रश्नों के उत्तर का ही मूल्यांकन किया जाएगा।
- ix. लिखावट सुस्पष्ट, साफ-सुथरा और पढ़ने योग्य होना चाहिए।
- x. किसी उम्मीदवार को नकल करते हुए पाए जाने पर इसे तत्काल परीक्षा हॉल के बाहर निकाला जाएगा। इसके अलावा उसके विरुद्ध अनुशासनात्मक कार्रवाई भी की जाएगी।
- xi. परीक्षा हॉल में मोबाइल फोन रखने की अनुमति नहीं है।
- xii. अलग से उपलब्ध स्थान पर ही कच्चा कार्य किया जाए।
- xiii. उम्मीदवारों द्वारा परीक्षा के अंत में उत्तर पुस्तिका के सभी रिक्त पृष्ठों को रेखांकित किया जाना चाहिए।
- xiv. परीक्षा का निर्धारित समय समाप्त होने से आधा घंटे के पूर्व उम्मीदवारों को परीक्षा हॉल छोड़ने की अनुमति नहीं दी जाएगी।
- xv. परीक्षा के दौरान परीक्षा हॉल में बातचीत करने की अनुमति नहीं है।
- xvi. उम्मीदवारों द्वारा उत्तर पुस्तिका में प्रश्नों की संख्या स्पष्ट रूप से दर्शानी चाहिए।
- xvii. नेगेटिव मार्किंग नहीं दी गई है। तथापि, लिखावट में ओवरराइटिंग की अनुमति नहीं है। किसी प्रकार के उत्तर में बदलाव करने के मामले में ओवरराइटिंग किए बिना इस पर एक सीधी लाइन लगाई जाए और फिर से स्पष्ट उत्तर लिखा जाए।
- xviii. प्रश्न के कई भाग होने पर एक साथ उत्तर दिया जाना चाहिए।
- xix. प्रश्न का उत्तर नवीन पृष्ठ से शुरू करें।
- xx. उम्मीदवार द्वारा अपनी पहचान प्रकट करने का कोई भी प्रयास करने पर उसकी उम्मीदवारी निरस्त की जाएगी।
- xxi. उम्मीदवार द्वारा इन निर्देशों का अनुपालन न किए जाने पर अंकों की उचित कटौती की जाएगी और इस प्रकार के आवेदन सभी उम्मीदवारों के लिए एक समान रहेंगे।

Konkan Railway Corporation Limited

Question Paper for Selection of Assistant Public Relations Officer (**APRO**) in Junior Scale Group "B"
in Pay Matrix Level – 8 (Grade Pay Rs. 4800/-)

October 2018

Important Instructions:

- i. The candidates should go through the instructions for the candidates before commencement of the examination
- ii. Maximum marks of question paper (100)
- iii. Duration of the written examination (3 Hours)
- iv. **Candidates have to write their answers in Marathi.**
- v. Candidates should fill up all the details on the top sheets provided with the answer sheet
- vi. No identification of the candidates to be given/mentioned in the answer booklet provided. Candidate should not sign anywhere in the answer booklet except on the top sheet provided for this purpose
- vii. Writing God's name or giving any sign not permitted as it leads to identification
- viii. Candidates should answer to the required number of questions as per the question paper. If any, additional question is/are answered by the candidates, then, first required number of questions only will be evaluated
- ix. Handwriting should be neat, clear and legible
- x. If anyone found copying, will be immediately sent outside examination hall. Also Disciplinary action will be initiated
- xi. Use of mobile phone is not allowed in the examination hall
- xii. Rough work should be done at the space provided for the purpose
- xiii. At the end of examination, all blank pages of the answer sheet to be scored out by the candidates
- xiv. Candidates should not leave the examination hall half an hour before the close of the scheduled time
- xv. Speaking, chitchatting inside the examination hall during examination is not permitted
- xvi. Question number to be indicated clearly by the candidates on the answer sheets
- xvii. There is no negative marking. However, no overwriting is permitted. In the event of changing any answer, instead of overwriting, it should be struck out and again written clearly
- xviii. Parts of the same question, if any, must be answered together
- xix. Every answer should start from fresh page
- xx. Any attempt to reveal the identification by the candidates will lead to cancellation of his candidature
- xxi. If the candidate has not followed the instructions, suitable deduction of marks will be done and its application will be uniform for all such candidates

प्रश्न पत्र / Question Paper

Maximum Marks: 100

Duration: Three (3) Hours

Q.1 Write essay on any one of the following in about 500 words in Marathi: (30 marks)

सुमारे 500 शब्दांमध्ये खालील पैकी कोणत्याही एकावर निबंध लिहा:

- जीएसटी सुधारणा आणि भारतीय अर्थव्यवस्थेवर परिणाम:
- पर्यटन मध्ये कोकण रेल्वेचे योगदान
- स्वच्छ भारत: प्रभावीतेसाठी पावले

Q.2 Read the Passage carefully and reply to the questions in your own words (avoid using words or sentences from the passage) : (20 marks)

पैसेज काळजीपूर्वक वाचा आणि आपल्या स्वतः च्या शब्दांमध्ये प्रश्नांची उत्तरे द्या (पैसेज मधले शब्द किंवा वाक्य यांचा प्रयोग टाळा):

अनेक लोक अतिशयोक्तीवर आधारलेल्या विनोदाला नाके मुरडतात. पण हा गैरसमज अतानावर आधारलेला आहे. माझा त्यासंबंधीची भूमिका वेगळी आहे. सत्वाचे आकलन केवळ वास्तव दृष्टीनेच त्याच्याकडे पाहून होते असे नव्हे. कधी कधी सत्वाकडे अवास्तव किंवा विपर्यस्त दृष्टीने बघावे लागते. म्हणजे त्याच्या मर्यादा समाजनात, पुष्कळ माणसे स्वतःचा चेहरा आरशात न्याहाळून पाहताना वेडेवाकडे विक्षेप करीत असतात. ते काय आपल्या चेहऱ्याचे विश्लेषण करतात ? नाही. पण तसे विक्षेप केल्यापेरीत त्यांना आपल्या चेहऱ्याची प्रशंसा कल्पना येत नाही.

फुगोर किंवा गोलगट आरशासमोर आपण अगदी शांतपणे आणि गंभीरपणे उभे राहिलो तर आपल्या आकृतीचे भयानक रूप आपल्याला आपल्या डोळ्यांनीच पाहावयास मिळते. तथापि, त्यामुळे आपल्याला त्या आरशाचा तिरस्कार वाटत नाही. किंवा तुला त्रास त्रास त्या आरशासमोर उभे राहून आचारंजन करण्याचा मोह आपल्याला अनावर होतो. याचे रहस्य काय आहे ? तेच जीवनात अतिशयोक्तीचे महत्त्व आहे. केवळ विनोदातच स्थान आहे. 'माझ्या सवंगीची आंग झाली', 'लाथ मारत तेशे पाणी काढीन', 'माझ्या पोटात कावळे ओरडू लागले आहेत' अशा भाषा आपण सहज बोलतो किंवा ऐकतो. अतिशयोक्ती काय वाहून वेगळी असते ?

- आचार्य प्र. के. अत्रे

(4 marks x 5)

- अतिशयोक्तीविषयी लेखकाचा दृष्टिकोन कोणता आहे ?
- आरशात पाहण्याचा मोह का होतो ?
- सहज ऐकतो किंवा बोलतोसाठी लेखकाने वापरलेल्या वाक्यप्रचारांचा अर्थ सांगा.
- विनोद जीवनात आनंदाची पर्यवर्ण करतो - हे विधान स्पष्ट करा.
- 'अति झाले आणि तसू झाले' अशा अतिशयोक्तीचा प्रसंग तुमच्या आयुष्यात आला आहे का ? - वर्णन करा.

Q.3 Read the Passage carefully and reply to the questions in your own words (avoid using words or sentences from the passage) : (20 marks)

पैसेज काळजीपूर्वक वाचा आणि आपल्या स्वतः च्या शब्दांमध्ये प्रश्नांची उत्तरे द्या (पैसेज मधले शब्द किंवा वाक्य यांचा प्रयोग टाळा):

महाराष्ट्र हा संतांचा देश आहे. येथे संतांची बाणी पिकते. ही संतांची परंपरा गेली सात शतके अखंडित चालू आहे. लोकसेवेचं महान मंदिर संतांनी या महाराष्ट्रात उभारले. त्यांचा पाया ज्ञानेश्वरांनी घातला. नामदेवांनी त्याच्या भिंती बांधल्या. एकनाथांनी त्यावर घुमट बांधला. तर तुकोबांनी त्यावर कळस चढवला. ज्ञानोवांपासून गाडगेवावांनी त्या कळसावर पताका चढविली. ज्ञानोवांपासून गाडगेवावांचे सर्व संतांचे म्हणणे एक, देव देवळात नाही, उगडात नाही, तर तो माणसाने आहे. दुईवाची गोष्ट ही की संतांनी सात शतके आकाशपाताळ एक केले, तरी माणसाने परमेश्वर अजून लोकांना दिसत नाही. त्यांना उगडातला परमेश्वर दिसतो. गाडगेवावांनी लक्षावधी लोकांना सतत ओरडून सांगितले, "वावांनी, उगड्यांच्याची पूजा करू नका रे. माणसाची पूजा करा." गाडगेवावांनी जीवनभर भिकाऱ्यांची, पांगळ्यांची, रोम्यांची आणि जनावरांची पूजा केली. "गर्ग्यांचा उद्धार" हा एकच त्यांच्या कीर्तनाचा विषय असे. गोपाळा गोपाळा हे त्यांचे आवडते मजन होते.

(4 marks x 5)

- (i) संतांनी महाराष्ट्रात कोणते मंदिर उभारले ? अर्थ स्पष्ट करा.
- (ii) सर्व संतांच्या मते देव कोठे असतो ? असे कोणीकोणी सांगितले ?
- (iii) गाडगेवावांनी लक्षावधी लोकांना ओरडून काय सांगितले ?
- (iv) गाडगेवावांनी जीवनभर कोणाची पूजा केली ? त्यांच्या कीर्तनाचा विषय कोणता असे ?
- (v) आधुनिक काळातील संत कोणाला म्हणता येईल ?

Q.5

(30 marks)

a) Write a short story in about 500 words on any subject of your choice in Marathi.

अ) आपल्या पसंतीच्या कोणत्याही विषयावर सुमारे 500 शब्दांत एक छोटी कथा लिहा

OR

b) Write a Travelogue about your recent travel on Konkan Railway (Or any other travel) in about 500 words in Marathi.

ब) सुमारे 500 शब्दांत कोकण रेल्वेवरील आपल्या अलीकडील प्रवासाविषयी (किंवा इतर कोणत्याही प्रवासावर) एक प्रवासलेख लिहा

xxxxxxx

KONKAN RAILWAY CORPORATION LIMITED

Question paper of Kannada language for Recruitment of Group-B Executive as APRO

Date : 22-10-2018

Duration of exam – 3 Hours

Full Marks : 100

Question paper

Important instruction to candidates :

- i. All questions are to be attended
- ii. Answers must be written in **Kannada** only
- iii. Any page or portion of the page left blank in the answer sheet must be clearly struck off.
- iv. No identification of the candidates to be given / mentioned in the answer booklet.
- v. Writing god's name or giving any sign is not permitted as leads to identification
- vi. Question number should be indicated clearly by the candidate on the answer sheet.

1. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಕುರಿತು 500 ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. 30 ಅಂಕ
ಅ) ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ್ ಅಭಿಯಾನ
ಆ) ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಸೇವೆ
ಇ) ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳು
2. ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯವೊಂದ (ಗದ್ಯಭಾಗ) ವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಎಸ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ, ರಾಜಕಾರಣಿ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೋರಾಟಗಾರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದವರು. ತಂದೆ ಅಬ್ಬಲೂರು ಅಡಿವೆಪ್ಪ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ನೀಲಮ್ಮ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ, ಹಿಂದೆ ಮದ್ರಾಸು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಲುವಾಗಲು ಎಂಬ

ನೀಲಮ್ಮ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ, ಹಿಂದೆ ಮದ್ರಾಸು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಲುವಾಗಲು ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ವರ್ತಕರಾಗಿದ್ದರು. ತಾಯಿ ಶಿವಭಕ್ತೆ. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು 1902 ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 10 ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ಅಣ್ಣ ವೀರಪ್ಪ ಅಕ್ಕ ಪುಟ್ಟಮ್ಮ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ 6 ವರ್ಷ ಆಗಿದ್ದಾಗ ತಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದವನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬೆಳೆದರು ಅಂತೆಯೇ ಇವರು ಸಿದ್ದವನಹಳ್ಳಿ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಸಿದ್ದವನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ದಾವನಗೆರೆಯ ಆಂಗ್ಲೋ ವರ್ನಾಕುಲರ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಸೇರಿದರು.

1924 ರಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಪದವಿಗಳಿಸಿ 1926 ರಲ್ಲಿ ಪುಣೆಯ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ ಪದವಿ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ವಕೀಲಿಯನ್ನಾರಂಭಿಸಿದರು.

ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ಇವರ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದವರೆಂದರೆ ಇವರ ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ಇವರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿದ್ದ ವೀರಪ್ಪ ಮಾಸ್ತರ್. ಇವರು ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬದ್ಧ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಸಮರಸವಾಗಿ ಬೆರೆತು ಇವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಬಸವೇಶ್ವರರ ವಚನಗಳೂ, ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ದರ್ಶನವೂ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮನಸಿನ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದವು. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜೀವನ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಇವರು ಮಾರು ಹೋದರು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ವಿವಾಹವಾಗಿದ್ದು ಇವರಿಗೆ 25 ವರ್ಷ ಆಗಿದ್ದಾಗ (1927) ಪತ್ನಿ ಮುರಿಗೆಮ್ಮನವರು ದಾವಣಗೆರೆಯ ಕೆಳಮದ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದವರು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸದಾ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದರು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ವಿವೇಕ ವಿಚಕ್ಷಣೆ ವಾಸ್ತವಿಕ ದೃಷ್ಟಿ, ಪ್ರಸನ್ನ ಚಿತ್ತ ಇವಕ್ಕೆ ಇವರ ಸಮರಸ ಸಂಸಾರ ಜೀವನ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು.

ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆಗಲೇ ಇವರು ಗಾಂಧಿ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಮಾರು ಹೋಗಿದ್ದರು. 1931 ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ನಡೆಸಿದ ದಂಡಿ ಯಾತ್ರೆಯಿಂದಲೂ ಇವರು ಪ್ರಭಾವಿತರಾದರು. 1931 ರಿಂದಲೇ ಇವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯತ್ತ ಒಲಿದಿದ್ದರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಆದರೆ ಇವರು ನೇರ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದ್ದು 1936 ರಲ್ಲಿ. ಆ ವರ್ಷ ಇವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಆಗಿನಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸತೊಡಗಿದರು. ಹಲವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಕಾರಾಗೃಹ ವಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿದರು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾಗ್ಮಿ. ರಾಜಕೀಯ ವಿಮೋಚನೆ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಏಕೀಕರಣ, ಗ್ರಾಮೀಣ, ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪುನರುದ್ಧಾರ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದರು.

ಅರಣ್ಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ನಿಮಿತ್ತವಾದ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಆಗಿನ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಬಂಧಿಸಿ ಒಂದುವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಸಶ್ರಮ ಕಾರಾಗೃಹ ವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇವರ ವಕೀಲಿಯ ಸನದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು 1942 ರ ಚಲೇಜಾವ್ ಚಳುವಳಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇವರನ್ನು ಸ್ಥಾನಬದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿತ್ತು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು 1945-46 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. 1945-47 ರಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆಗೂ, 1952-56 ರಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಗೂ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು.

1903, ಡಿಸೆಂಬರ್ 17ರಂದು ವಾಯುಯಾನದ ಇತಿಹಾಸ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿತ್ತು. ರೈಟ್ ಸಹೋದರರು, ವರ್ಷ ವರ್ಷಗಳ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ, ಪ್ರಯಾಸ, ಪ್ರಯೋಗಗಳ ನಂತರ ನಾರ್ತ್ ಕ್ಯಾರೋಲಿನದ 'ಕಿಲ್ ಡೆವಿಲ್' ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಶಕ್ತಿಚಾಲಿತ ಹಾರಾಟವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರು.

ವಿಲ್ಬರ್‌ರೈಟ್ 1867ರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. 4 ವರ್ಷದ ನಂತರ ಆರ್ವಿಲ್ ಜನಿಸಿದರು. ಈ ಸಹೋದರರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಅಣ್ಣಂದಿರು, ಒಬ್ಬ ತಂಗಿ ತಂದೆ ರೆವರೆಂಡ್ ಮಿಲ್ಬನ್ ರೈಟ್, ತಾಯಿ ಸೂಸಾನ್ ರೈಟ್. ಸೂಸಾನ್ ಯಂತ್ರ ಜ್ಞಾನವಿದ್ದ ಮಹಿಳೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೆ ಕೆಟ್ಟು ಕೂರಲಿ, ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಜಾಣೆ. ಈಕೆ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕಂಡವಳು ತನ್ನ ಪತಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಮನೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಅನೇಕ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಳು. ಆ ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣ, ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಭೌದ್ಧಿಕ ಕುತುಹಲವನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಸ್ವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಯೋಚಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಖಾಸಗಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯವಿತ್ತು. ಅದರ ತುಂಬಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಭಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ ವಿಲ್ಬರ್ ಮತ್ತು ಆರ್ವಿಲ್, ಮೊದಮೊದಲು ಗಾಳಿಪಟ ಮತ್ತು ಆಟಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಖುಷಿಪಟ್ಟಳು. 1889, ಜಂಕ್‌ಯಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಹಳೆಯ ಯಂತ್ರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಸಿ, ವಿಲ್ಬರ್ ಮತ್ತು ಆರ್ವಿಲ್ ಒಂದು ಮುದ್ರಣ ಯಂತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಒಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸ ತೊಡಗಿದರು.

ರೈಟ್ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ಕಾಣದೆ ಇದ್ದವರು ವಿಲ್ಬರ್ ಮತ್ತು ಆರ್ವಿಲ್ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ, ಇವರು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪ್ರಚಂಡರು. ಯಂತ್ರ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಬಲು ಬುದ್ಧಿವಂತರು. 1892ರಲ್ಲಿ ರೈಟ್ ಸಹೋದರರು, ಒಂದು ಸೈಕಲ್ ರೀಪೇರಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟದ ಮಳಿಗೆಯನ್ನು ತೆರೆದರು. ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ತಮಗಿದ್ದ ನೈಪುಣ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಬಲುಬೇಗಾ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು. ತಮ್ಮದೇ ಸೈಕಲುಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ, ಸ್ವತಃ ಮಾಡಿದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅವುಗಳ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿದರು. ಅಪ್ಪ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರಿನ ಆಟಿಗೆ ಈ ಹುಡುಗರ ಹಾರಾಟದ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿತು.

ಹಾರಾಟದ ಆಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ವಿಲ್ಬರ್ ಮತ್ತು ಆರ್ವಿಲ್, ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಗಲಿರದ ಸಂಗಾತಿಗಳಾಗಿ ಬದುಕಿದರು. ಅವರ ಆಸಕ್ತಿ, ಖಾಸಗಿ ಬದುಕು, ಕಡೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಕೌಂಟ್ ಕೂಡಾ ಒಂದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ಸಹೋದರರು ಅವಿವಾಹಿತರಾಗಿಯೇ ಉಳಿದರು. ಸೈಕಲ್ ಮಾರಾಟದ ಉದ್ಯಮ ರೈಟ್ ಸಹೋದರರಿಗೆ ವಾಯುಯಾನದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಹಣ ಒದಗಿಸಿತು. ಸೈಕಲ್ ರೀಪೇರಿ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಕೆ, ಈ ಯುವಕರ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ವಿಮಾನಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ರೈಟ್

ಸಹೋದರರು ಬಹಳಷ್ಟು ಬಾರಿ ಸೈಕಲ್ ದುರಸ್ತಿಗೆ ಬಳಸುವ ಸಲಕರಣಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರು. ರೈಟ್ ಸಹೋದರರ ವಿಮಾನವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ನನಗೆ ಎದ್ದು ಕಂಡದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ್ದ ಸೈಕಲ್ ಚೈನುಗಳಂಥ 'ಪೋಪೆಲರ್ ಡ್ರೈವ್‌ಚೈನ್'. ರೈಟ್ ಸಹೋದರರು ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸೈಕಲ್ ಶಾಪ್‌ನ ಹಿಂಭಾಗದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಯಶಸ್ವಿ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಬಹಳಷ್ಟು ಭಾಗಗಳು ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿದ್ದವು.

1890ರ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹಾರಾಟದ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಡೆದಿದ್ದವು ಹಕ್ಕಿಗಳು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿಮಾನದಂತೆಯೇ ಹಾರುತ್ತದೆ. ಗಾಳಿಯ ವತ್ತಡ ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುಕ್ಕವನ್ನು ಸಣ್ಣ ನೋಂದಣಿಯ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ತಿರುಚುತ್ತದೆ. ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಹಾರುವುದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯದ ಕನಸಾಗಿತ್ತು. ಅತೀ ಸರಳವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಹಕ್ಕಿಯ ರೆಕ್ಕೆಯ ಬಡಿತ, ಕ್ಲಿಷ್ಟ ವೈಮಾನಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು.

ಓಟೋ ಲಿಲಿನ್‌ಥಾಲ್ ಹಾರಾಟದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು. ಆತ ಹಕ್ಕಿಯ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿತವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಸ್ಥಿರ ರೆಕ್ಕೆಯ ನೇತಾಡುವ ಗ್ಲೈಡರ್ ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ. ಹದಿನೆಂಟು ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಗ್ಲೈಡರ್ ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಹಾರಿಸಿದ. ಆದರೆ, 1896, ಆಗಸ್ಟ್ 9ರ ಮುಂಜಾನೆ, ತನ್ನ ಗ್ಲೈಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾರುವಾಗ, ನೆಲದಿಂದ 15 ಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದ್ದ. ಥಟ್ಟನೆ ಉದ್ಭವವಾದ ಸುಳಿಗಾಳಿಯೊಂದು ಗ್ಲೈಡರಿನ ಮುಂಭಾಗವನ್ನು ಮೇಲಿತ್ತಿತು. ಹತೋಟಿ ತಪ್ಪಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿ ಬಿದ್ದ. ಲಿಲಿನ್‌ಥಾಲ್‌ನ ಬೆನ್ನು ಮೂಳೆ ಮುರಿದು, ಮರುದಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟ.

1890ರ ಈ ದಶಕದಲ್ಲಿ ರೈಟ್ ಸಹೋದರರು ಲಿಲಿನ್‌ಥಾಲ್‌ನ ಯಶಸ್ವಿ ಗ್ಲೈಡರ್ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಗಮನಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಲಿಲಿನ್‌ಥಾಲ್ ತೀರಿಕೊಂಡ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ಈ ಉತ್ಸಾಹಿ ಯುವಕರಿಗೆ ಆಘಾತ ವಾಗಿತ್ತು. ಸಹೋದರರಿಬ್ಬರೂ ಹಾರುವ ಯಂತ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ವಾಯು ಚಲನ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಇದ್ದ ಅಲ್ಪ-ಸ್ವಲ್ಪ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಹಾರಾಟ ಗೀಳು ಅವರ ಇಡೀ ಬದುಕನ್ನೇ ಆವರಿಸಿ ನಿಂತಿತು.

ಒಂದೆಡೆ ರೈಟ್ ಸಹೋದರರು ಹಾರಾಟದ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಂತೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಸ್ಮಿತ್ ಸೋನಿಯನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಡಾ. ಸ್ಯಾಮ್ಯುಲ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ಲೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹೊತ್ತು ಹಾರ ಬಲ್ಲ ವಿಮಾನ ತಯಾರಿಸಲೆಂದು 50000 ಡಾಲರ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು 1903 ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಗ್ಲೆಯ 'ಎರೋಡ್ರೋಮ್' ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟ ವಿಮಾನ ಪರೀಕ್ಷಣಾ ಹಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಯೋಗ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ದುರ್ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಗ್ಲೆ ಬದುಕುಳಿದ.

ಮತ್ತೆರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೈಟ್ ಸಹೋದರರಿಗೆ ಆ ಯಶಸ್ಸು ಕೈಗೆಟಿಕಿದಾಗ ಲ್ಯಾಂಗ್ಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹತಾಶನಾದ. 1899ರಲ್ಲಿ ದ್ವಿಫಲಕ ಗಾಳಿಪಟಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಹೊರಟ ರೈಟ್ ಸಹೋದರರು ಸುಸಂಬದ್ಧ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಯಶಸ್ಸಿನ ಹಾದಿಗಳಿದರು. ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಾಂಗವನ್ನೇನೂ ಪಡೆದಿರದ ರೈಟ್ ಸಹೋದರರು, ನಿಜವಾದ

ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು. ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ಹಾರಾಟಕ್ಕಿದ್ದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಿದರು. ರೆಕ್ಕೆಯ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳಿದ್ದವು. ವಿಮಾನವನ್ನು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನೂಕಲು ಶಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಹಾಗೂ ಅಳವಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳಿದ್ದವು. ಲಿಲಿನ್‌ಥಾಲ್ ನಂತೆಯೇ, ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ರೈಟ್ ಸಹೋದರರು, ಹಕ್ಕಿಗಳು ಸುಳಿಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ, ತಮ್ಮ ರೆಕ್ಕೆಯ ತುದಿಯನ್ನು ತಿರುಚಿ, ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರು. ಗಾಳಿಪಟಗಳಾಚೆಗೆ, ಗ್ಲೈಡರ್‌ಗಳೊಡನೆ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಿದರು. ರೈಟ್ ಸಹೋದರರು ರೆಕ್ಕೆ ತಿರುಚುವ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ರೈಟ್ ಸಹೋದರರು, ವಾಸ್ತವ ವಾಗಬಲ್ಲ, ಶಕ್ತಿ ಚಾಲಿತ ಹಾರಾಟದ ಯಂತ್ರದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದರು.

20 X 02 ಅಂಕ = 40 ಅಂಕ

- i. ಎಸ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನೇರ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಇಳಿದ ವರ್ಷ ಯಾವುದು ?
- ii. ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಗಿನ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಎಸ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಸ್ಥಾನಬದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ವರ್ಷ ?
- iii. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು 1902 ರ ಯಾವ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು ?
- iv. ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಗಿನ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಸ್ಥಾನಬದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾವ ಚಳುವಳಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ?
- v. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಗಾಂಧಿ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಮಾರು ಹೋದದ್ದು ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ?
- vi. ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಗಿನ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಸಕ್ರಮ ಕಾರಾಗೃಹ ವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ?
- vii. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು 1926 ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ ಎಲ್ ಬಿ ಪದವಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದು ಯಾವ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ?
- viii. ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಅವಧಿ ಯಾವುದು ?
- ix. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ವಕೀಲಿಯ ಸನದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ?
- x. ವಿಲ್ಬರ್ ರೈಟ್ ಹುಟ್ಟಿದ ವರ್ಷ ಯಾವುದು ?
- xi. ರೈಟ್ ಸಹೋದರರ ತಾಯಿಯ ಹೆಸರೇನು ?
- xii. ರೈಟ್ ಸಹೋದರರು ಯಾವ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಬಲು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ?

xii. ರೈಟ್ ಸಹೋದರರಿಗೆ ಹಾರಾಟದ ಕಲ್ಪನೆ ಕೆರಳಲು ಏನು ಕಾರಣ ?

xiv. ರೈಟ್ ಸಹೋದರರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಕೌಂಟ್ ಗಳಿದ್ದವು ?

xv. ಜಗತ್ತಿನ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹಾರಾಟದ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಯಾವ ವರ್ಷ ನಡೆದಿದ್ದವು ?

xvi. ಹಾರಾಟದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ್ದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರು ?

xvii. ಡಾ. ಸ್ಯಾಮ್ಯುಲ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ಲೆ ನಡೆಸಿದ ವಿಮಾನ ಹಾರಿಸುವ ಪ್ರಯೋಗದ ಪರಿಣಾಮವೇನು ?

xviii. ಡಾ. ಸ್ಯಾಮ್ಯುಲ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ಲೆ ಹತಾಶನಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ?

xix. ವಿಮಾನದ ಹಾರಾಟಕ್ಕೆ ಯಾವುದರ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳಿದ್ದವು ?

xx. ರೈಟ್ ಸಹೋದರರು ಯಾವ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದರು ?

3. ಭಾರತದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯ ಪ್ರಾವಾಸೋದ್ಯಮ ಕುರಿತು 500 ಪದಗಳ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ. 30 ಅಂಕ